

*Kultura
ludowa
powiatu
kaliskiego*

PREZENTACJA ZUZANNY KRYSIAK

Żelazków

Tradycje dożynkowe

Dożynki to najważniejsze święto ludowe w gminie Żelazków. Mają charakter religijno-ludowy i są wyrazem wdzięczności za plony. Obchody obejmują korowód z wieńcami dożynkowymi, przekazanie chleba oraz występy zespołów ludowych.

Obrzędy i zwyczaje ludowe

Podczas dożynek i innych wydarzeń odgrywane są tradycyjne obrzędy ludowe, często z udziałem zespołów folklorystycznych. Towarzyszą im pieśni ludowe oraz symboliczne gesty, np. dzielenie chleba.

Kołodowanie – tradycja „Wiliarzy”

W gminie zachowała się tradycja kołodowania, szczególnie w okresie Bożego Narodzenia. Kołodnicy (tzw. Wiliarze) przebierają się, śpiewają kolędy i odwiedzają domy mieszkańców.

Muzyka i folklor

W gminie działa wiele inicjatyw promujących muzykę ludową – konkursy, występy zespołów oraz orkiestry dęte. Pieśni ludowe są ważnym elementem lokalnej tożsamości i przekazywane są młodszymi pokoleniom.

Historyczne podstawy kultury ludowej

Kultura ludowa gminy wywodzi się z dawnych tradycji rolniczych i osadniczych. Już w średniowieczu istniały tu wsie o określonych funkcjach (np. rzemieślnicze), co wpływało na rozwój lokalnych zwyczajów i rzemiosła.

Organizacje podtrzymujące tradycję

**Ważną rolę w pielęgnowaniu
kultury ludowej odgrywają:**

- **Koła Gospodyń Wiejskich**
- **Ochotnicze Straże
Pożarne**

Blizanów

Jednym z najważniejszych wydarzeń w gminie Blizanów są dożynki, czyli święto plonów. Organizowane są przez Gminny Ośrodek Kultury i należą do najważniejszych imprez cyklicznych.

Towarzyszą im występy zespołów, prezentacje wieńców dożynkowych oraz integracja mieszkańców.

Zespół folklorystyczny „Kalina”

Najważniejszym przedstawicielem kultury ludowej w gminie jest Zespół Folklorystyczny „Kalina”, działający od 1980 roku. Wykonuje on tradycyjne pieśni ludowe z regionu kaliskiego oraz występuje podczas uroczystości, festynów i przeglądów folklorystycznych.

Stroje ludowe

Członkowie zespołu „Kalina” występują w tradycyjnych strojach ludowych. Kobiety noszą m.in. haftowane koszule, fartuchy i czerwone korale, natomiast mężczyźni białe koszule, portki i kapelusze. Stroje te zostały zaprojektowane przez etnografa i są ważnym elementem lokalnej tożsamości.

Kolędowanie i obrzędy

W gminie Blizanów pielęgnowane są również tradycje świąteczne, takie jak kolędowanie. Organizowane są wydarzenia, podczas których zespoły ludowe i kolędniczki prezentują dawne zwyczaje oraz pieśni związane z Bożym Narodzeniem.

Organizacje i życie kulturalne

W gminie działa wiele organizacji wspierających kulturę ludową, takich jak Koła Gospodyń Wiejskich, orkiestry dęte czy zespoły taneczne. Ich działalność przyczynia się do zachowania tradycji i integracji mieszkańców.

Brzeziny

Kultura ludowa gminy Brzeziny jest bardzo bogata i związana z regionem kalisko-sieradzkim. Obejmuje muzykę, stroje, obrzędy oraz twórczość ludową. Ważne jest przekazywanie tych tradycji z pokolenia na pokolenie.

Kapela Ludowa Brzeziny

Kapela Ludowa Brzeziny powstała w 1977 roku i działa przy Gminnym Ośrodku Kultury. Wykonuje tradycyjne utwory ludowe (polki, oberki, walczerki) na instrumentach takich jak skrzypce, bas kaliski czy harmonia.

Zespół Pieśni „Brzezinianki”

Zespół „Brzezinianki” działa od 1997 roku i kultywuje folklor regionu poprzez śpiew tradycyjnych pieśni oraz udział w wydarzeniach kulturalnych.

Stroje ludowe

Członkowie zespołów występują w tradycyjnych strojach sieradzkich, które wyróżniają się pasiastymi wzorami i żywymi kolorami. Stroje są ważnym symbolem lokalnej kultury

Muzyka ludowa i instrumenty

Muzyka ludowa opiera się na tradycyjnych instrumentach, takich jak skrzypce, bęben ze stalką, bas kaliski i harmonia guzikowa. Utwory przekazywane są często „ze słuchu”.

Opatówek

Kultura ludowa gminy Opatówek jest związana z regionem wielkopolskim i kaliskim. Obejmuje muzykę ludową, tradycje, obrzędy oraz działalność zespołów folklorystycznych. Ważną rolę odgrywa przekazywanie tych tradycji młodszemu pokoleniu.

Kapela Ludowa „Sami Swoi”

Kapela Ludowa „Sami Swoi” działa od 2010 roku przy Gminnym Ośrodku Kultury w Opatówku. W jej repertuarze znajdują się tradycyjne utwory ludowe, takie jak polki, oberki i walcerki. Zespół reprezentuje gminę na wielu festiwalach i wydarzeniach folklorystycznych.

Zespół śpiewaczy „Opatowianie”

Zespół „Opatowianie” działa od około 1981 roku i skupia członkinie Koła Gospodyń Wiejskich. Wykonuje pieśni ludowe regionu wielkopolskiego oraz bierze udział w festiwalach i uroczystościach.

Gminny Ośrodek Kultury w Opatówku

Gminny Ośrodek Kultury jest najważniejszą instytucją kulturalną w gminie. Organizuje zajęcia muzyczne, taneczne i plastyczne oraz dba o rozwój i pielęgnowanie tradycji ludowych. Działają tam zespoły folklorystyczne i grupy artystyczne.

Organizacje i życie społeczne

Dużą rolę w podtrzymywaniu tradycji odgrywają Koła Gospodyń Wiejskich oraz lokalne zespoły. Organizują wydarzenia, festyny i występy, które integrują mieszkańców i pomagają zachować kulturę ludową.

Koźminek

Kultura ludowa gminy Koźminek związana jest z regionem kaliskim i wielkopolskim. Obejmuje tradycje wiejskie, muzykę ludową, obrzędy oraz działalność zespołów folklorystycznych. Dzięki mieszkańcom i instytucjom lokalnym tradycje te są nadal podtrzymywane i przekazywane kolejnym pokoleniom.

Zespół śpiewaczy „Kozminiacy”

Zespół „Kozminiacy” powstał w 2004 roku i wykonuje tradycyjne pieśni ludowe Ziemi Kaliskiej. Bierze udział w wielu wydarzeniach, takich jak dożynki czy przeglądy folklorystyczne, zdobywając nagrody i promując lokalną kulturę.

Tradycja „chodzenia z niedźwiedziem”

Chodzenie z niedźwiedziem” to dawny zwyczaj ludowy związany z okresem zapustów (koniec karnawału). Jedna osoba przebiera się za niedźwiedzia – najczęściej w strój ze słomy lub futra – a towarzyszą jej inni przebierańcy (np. cygan, baba, dziad). Grupa odwiedza domy mieszkańców, tańczy i robi hałas, co ma symbolicznie przegonić zło oraz zapewnić zdrowie, szczęście i urodzaj na cały rok. W zamian otrzymują poczęstunek lub drobne datki. Tradycja ta jest elementem lokalnego folkloru i integruje społeczność.

Wydarzenia i życie kulturalne

W gminie Koźminek organizowane są liczne wydarzenia folklorystyczne, takie jak dożynki, festyny oraz spotkania kulturalne. Podczas nich prezentowane są tradycje, muzyka i zwyczaje ludowe.

Muzyka ludowa i tańce

W kulturze ludowej Koźminka ważną rolę odgrywa muzyka – wykonywane są tradycyjne tańce i melodie, takie jak oberki, wiwaty czy marsze. Muzyka ta jest prezentowana podczas festynów i wydarzeń lokalnych.

Szczytniki

Kultura ludowa gminy Szczytniki związana jest z regionem wielkopolskim. Obejmuje tradycje, muzykę, obrzędy oraz działalność lokalnych zespołów i instytucji kultury. Ważną rolę odgrywa przekazywanie tradycji kolejnym pokoleniom oraz integracja mieszkańców.

Zespoły i muzyka ludowa

W gminie działają lokalne zespoły i kapele, np. „Złote Kłosy” czy „Dysonans”. Wykonują one tradycyjną muzykę ludową regionu i biorą udział w wydarzeniach folklorystycznych.

Organizacje społeczne

Ważną rolę w podtrzymywaniu tradycji odgrywają Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne oraz lokalne stowarzyszenia. Organizują one wydarzenia i przekazują tradycje młodszym pokoleniom.

Wydarzenia folklorystyczne

W gminie organizowane są wydarzenia folklorystyczne, takie jak festyny, przeglądy zespołów czy „Estrada Folkloru”. Podczas nich prezentowane są pieśni, tańce i tradycje regionu.

Lisków

Kultura ludowa gminy Lisków związana jest z regionem wielkopolskim i kaliskim. Obejmuje tradycje wiejskie, obrzędy, muzykę oraz działalność zespołów folklorystycznych. Ważną rolę odgrywa pielęgnowanie lokalnych zwyczajów i przekazywanie ich kolejnym pokoleniom.

Zespół ludowy „Liskowianie”

Zespół „Liskowianie” działa przy Gminnym Ośrodku Kultury i wykonuje tradycyjne pieśni ludowe regionu kaliskiego. Bierze udział w przeglądach folklorystycznych, festynach i dożynkach, promując kulturę ludową gminy.

Wydarzenia folklorystyczne

W gminie Lisków odbywają się różne wydarzenia folklorystyczne, takie jak dożynki, festyny i przeglądy zespołów ludowych. Podczas nich prezentowane są tradycje, muzyka i zwyczaje regionu.

Organizacje społeczne

Koła Gospodyń Wiejskich oraz lokalne stowarzyszenia odgrywają ważną rolę w podtrzymywaniu tradycji. Organizują wydarzenia, przygotowują potrawy regionalne i uczestniczą w życiu kulturalnym gminy.

Stawiszyn

W Stawiszynie odbywają się spotkania zespołów biesiadnych i kapel ludowych, podczas których prezentowane są tradycyjne pieśni, stroje oraz muzyka ludowa. W wydarzeniach uczestniczą grupy z różnych miejscowości regionu, m.in. „Stawiszynianki”, „Kalina” czy „Cekowianki”. Takie wydarzenia pomagają zachować lokalne tradycje i integrują mieszkańców.

Koła Gospodyń Wiejskich

Bardzo ważną rolę w podtrzymywaniu kultury ludowej odgrywają Koła Gospodyń Wiejskich. Organizują one warsztaty, konkursy kulinarne, przygotowują regionalne potrawy oraz dbają o zachowanie dawnych obrzędów i zwyczajów. KGW angażują mieszkańców w życie społeczne i kulturalne gminy.

Mycielin

Kultura ludowa Gminy Mycielín związana jest przede wszystkim z tradycjami wielkopolskiej wsi, działalnością Kół Gospodyń Wiejskich, organizacją dożynek oraz pielęgnowaniem lokalnych zwyczajów i kuchni regionalnej. Mieszkańcy gminy aktywnie uczestniczą w wydarzeniach folklorystycznych, integracyjnych i religijnych, które pomagają zachować dawne tradycje i obrzędy.

Koła Gospodyń Wiejskich

Ważną rolę w kulturze ludowej gminy odgrywają Koła Gospodyń Wiejskich. Organizują one festyny, dożynki, konkursy kulinarne oraz przygotowują tradycyjne potrawy regionalne. Członkinie KGW wykonują również wieńce dożynkowe i angażują się w życie społeczne swoich miejscowości. Dzięki ich działalności podtrzymywane są dawne zwyczaje oraz integracja mieszkańców.

Dożynki i tradycje rolnicze

Gmina Mycielin ma charakter typowo rolniczy, dlatego ważnym elementem lokalnej kultury są dożynki oraz święta plonów. Podczas tych wydarzeń mieszkańcy prezentują tradycyjne stroje, regionalne potrawy i wieńce dożynkowe. Organizowane są występy artystyczne oraz spotkania integracyjne dla mieszkańców gminy.

Tradycyjna kuchnia regionalna

Mieszkańcy gminy pielęgnują tradycyjną kuchnię wielkopolską. Podczas festynów i uroczystości przygotowywane są regionalne potrawy, wypieki oraz domowe wyroby. Koła Gospodyń Wiejskich przekazują dawne przepisy młodszym pokoleniom i promują lokalne smaki podczas wydarzeń kulturalnych.

Godziesze Wielkie

Koła Gospodyń Wiejskich działające na terenie gminy organizują festyny, konkursy kulinarne, warsztaty rękodzieła oraz spotkania integracyjne dla mieszkańców. Dzięki ich działalności podtrzymywane są dawne zwyczaje, tradycyjne przepisy oraz kultura ludowa regionu. Podczas lokalnych wydarzeń prezentowane są ręcznie wykonywane ozdoby, regionalne potrawy i wieńce dożynkowe.

Dożynki i święta plonów

Ważnym elementem kultury ludowej gminy są dożynki – tradycyjne święto plonów organizowane po zakończeniu żniw. Mieszkańcy przygotowują kolorowe wieńce dożynkowe, występują zespoły ludowe i organizowane są występy artystyczne. Dożynki integrują mieszkańców i pomagają zachować dawne tradycje rolnicze regionu wielkopolskiego.

Tradycyjna kuchnia wielkopolska

Mieszkańcy gminy pielęgnują tradycyjną kuchnię wielkopolską. Podczas lokalnych uroczystości przygotowywane są regionalne potrawy, domowe wypieki oraz tradycyjne dania przekazywane z pokolenia na pokolenie. Ważną rolę w promowaniu lokalnych smaków odgrywają Koła Gospodyń Wiejskich.

Ceków-Kolonia

Kultura ludowa Gminy Ceków-Kolonia związana jest z tradycjami wielkopolskiej wsi, działalnością zespołów śpiewaczych, Kół Gospodyń Wiejskich oraz organizacją wydarzeń folklorystycznych. Mieszkańcy gminy pielęgnują dawne zwyczaje, muzykę ludową, regionalną kuchnię oraz tradycje związane z życiem na wsi.

Zespoły ludowe i biesiady folklorystyczne

W gminie organizowane są spotkania zespołów śpiewaczych i kapel ludowych. Jednym z najważniejszych wydarzeń jest biesiada „Na Cekowską Nutę”, podczas której prezentowane są tradycyjne pieśni ludowe, tańce i muzyka regionalna. W wydarzeniu uczestniczą zespoły takie jak „Cekowianie”, „Brzezinianki” czy „Stawiszynianki”. Spotkania te pomagają zachować kulturę ludową regionu i integrują mieszkańców różnych pokoleń.

Dożynki i tradycje rolnicze

Gmina Ceków-Kolonia ma charakter rolniczy, dlatego ważnym elementem lokalnej kultury są dożynki oraz święta plonów. Podczas uroczystości mieszkańcy przygotowują tradycyjne wieńce dożynkowe, organizowane są występy zespołów ludowych i spotkania integracyjne. Dożynki są symbolem szacunku dla pracy rolników i wieloletnich tradycji wielkopolskiej wsi.

Kultura ludowa Powiatu Kaliskiego to niezwykle dziedzictwo tworzone przez pokolenia mieszkańców wielkopolskiej wsi. Każda gmina posiada własne tradycje, pieśni, obrzędy i lokalne zwyczaje, jednak wszystkie łączy szacunek do pracy, rodziny oraz przywiązanie do ziemi ojczystej.

Szczególnym symbolem jedności mieszkańców są dożynki – wyjątkowe święto wdzięczności za plony, podczas którego można podziwiać barwne wieńce, regionalne stroje, muzykę ludową oraz tradycyjne potrawy przygotowywane przez Koła Gospodyń Wiejskich. To właśnie podczas tych uroczystości najlepiej widać, jak silne są więzi między mieszkańcami oraz jak ważne jest pielęgnowanie dawnych tradycji.

Dzięki działalności zespołów ludowych, Kół Gospodyń Wiejskich i lokalnych społeczności kultura Powiatu Kaliskiego wciąż żyje i jest przekazywana młodszymi pokoleniom. To dziedzictwo przypomina nam, kim jesteśmy i jak ważne jest zachowanie tradycji dla przyszłości następnych pokoleń.

„Tradycja nie jest wspomnieniem przeszłości – jest częścią naszej tożsamości i sercem lokalnej społeczności.”

Bibliografia

Informacje zawarte w prezentacji zostały opracowane na podstawie materiałów dostępnych w Internecie, oficjalnych stron internetowych gmin Powiatu Kaliskiego, lokalnych portali informacyjnych, relacji mieszkańców poszczególnych miejscowości oraz informacji uzyskanych w Gminnej Bibliotece i Centrum Kultury w Koźminku.

Wykorzystane strony internetowe:

- [Gmina i Miasto Stawiszyn](#)
- [Gmina Mycielin](#)
- [Gmina Godziesze Wielkie](#)
- [Gmina Ceków-Kolonia](#)
- [Gmina Koźminek](#)
- [Gmina Żelazków](#)
- [Gmina Brzeziny](#)
- [Gmina Opatówek](#)
- [Miasto Kalisz](#)
- [Gmina Lisków](#)

Źródła fotografii:

Zdjęcia wykorzystane w prezentacji pochodzą z oficjalnych stron internetowych gmin, galerii wydarzeń folklorystycznych oraz materiałów promocyjnych dotyczących kultury Powiatu Kaliskiego.

Zuzanna Krysiak

kl.VI

Szkoła Podstawowa

im. św. Jana Pawła II w Moskurni

Moskurnia 9a

62-840 Koźminek

Prezentacja przygotowana

pod opieką Małgorzaty Dudek